

PRINCIPIILE INTRODUCERII SISTEMULUI DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII SAPIENTIA

I. INTRODUCERE

Existența și dezvoltarea societății secolului al XXI-lea depinde de cunoaștere, de răspândirea în sfere tot mai largi a rezultatelor științifice, și aplicarea acestora în folosul umanității. Conducătorii țărilor Uniunii Europene, împreună cu diferite organizații politice și profesionale s-au preocupat în multe documente de problemele de calitate și organizaționale ale învățământului din țările europene. În urma acestora a luat ființă un program complex, denumit Procesul Bologna, cu scopul dezvoltării spațiului european de învățământ superior, prin care Europa va fi capabilă de a recâștiga competitivitatea pe plan mondial, și de a o păstra pe termen lung. În acest sens a fost implementat sistemul european de credite transferabile, organizarea învățământului universitar pe două, respectiv trei cicluri și reglementările referitoare la sistemul unitar de asigurare a calității învățământului superior. În această privință miniștri educației din țările Uniunii au adoptat la 18 mai 2005 prin Declarația de la Bergen importante recomandări.

În scopul aderării la Uniunea Europeană, România a participat la toate consfăturile importante, și-a asumat obiectivele formulate la acestea, și a elaborat și elaborează treptat în cadrul reformei învățământului superior reglementările necesare. În domeniul asigurării calității Guvernul României a emis Ordonanța de urgență nr. 75/2005.07.12 pentru reglementarea activității instituțiilor de învățământ – inclusiv a universităților – întreprinse în acest sens. Premergător acestei ordonanțe Ministerul Educației și cercetării a prevăzut prin Ordin al ministrului (3928/2005.06.21) sarcinile universităților legate de asigurarea calității.

Conform Declarației de înființare, Universitatea Sapienia este o instituție de învățământ superior care își asumă promovarea valorilor europene. Astfel, de la începuturi procesul de învățământ s-a organizat în baza sistemului de credite transferabile iar din toamna anului 2005 s-a trecut la organizarea studiilor universitare pe două cicluri prin demararea programelor de studiu de licență, conform reglementărilor în vigoare. Totodată, în spiritul documentelor și reglementărilor în domeniu, Universitatea Sapienia și-a elaborat propriul sistem de asigurare a calității.

II. PRICIPIILE ASIGURĂRII CALITĂȚII LA UNIVERSITATEA SAPIENTIA

Implementarea sistemului de asigurare a calității la Universitatea Sapienia urmărește următoarele obiective:

- Universitatea să corespundă normelor europene și condițiilor de compatibilitate;
- Planurile de învățământ să permită o educație la un nivel, care să asigure absolvenților cunoștințe competitive pe plan național sau european;

- Cadrele didactice să efectueze, paralel cu activitatea didactică, muncă de cercetare în concordanță cu aceasta, să participe la proiecte naționale și internaționale și la evenimente științifice;
- Toate activitățile să se orienteze în scopul de a satisface cerințele acreditării programelor de studiu, a facultăților și a instituției, în termenul prevăzut de lege;

În vederea realizării acestor obiective se impun următoarele:

- definirea indicatorilor de performanță;
- conducătorul fiecărei structuri organizatorice (catedră, facultate, universitate) implicate în procesul de învățământ și cercetare trebuie să asigure la nivelul structurii conduse realizarea sarcinilor aferente legate de asigurarea calității. În acest scop fiecare subunitate și unitate va elabora un program de asigurare a calității, execuția cărui se va urmări consecvent. Politica de asigurare a calității a Universității Sapiientia va fi adoptată de Senatul universității. Sistemul de asigurare a calității a diferitelor subunități nu va conține obiective contrare cu politica adoptată de senat. Standardele de calitate și indicatorii de performanță, precum și procedurile aprobate de senat sunt obligatorii la nivelul tuturor structurilor organizatorice;
- studenții și organizațiile studențești trebuie cooptați în sistemul de asigurare a calității;
- se va solicita opinia reprezentanților posibilibor angajatori (la nivel consultativ);
- obiectivele sistemului de asigurare a calității, realizările și rezultatele procesului de monitorizare vor fi făcute publice.

III. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

1. Indicatori privind calitatea predării și a învățării
  - a. Nivelul de cunoștințe a studenților la admitere;
  - b. Proveniența studenților, în funcție de regiune și stratul social;
  - c. Concurența la examenul de admitere (nr. candidați/ nr. locuri);
  - d. Promovabilitatea (în anii I., II., III., IV /V);
  - e. Modul în care studenții se acomodează în procesul de trecerea de la învățământul preuniversitar la cel universitar;
  - f. Inserția absolvenților pe piața forței de muncă
    - în domeniul profesiei însușite
    - în domeniu apropiat profesiei
  - g. Nivelul cunoștințelor de limbă străină a studenților la admitere, respectiv la finalizarea studiilor
  - h. În ce măsură își însușesc studenții abilitățile de utilizare a tehnicii de calcul și a mijloacelor moderne de informare, în ce măsură prevede programa de studiu folosirea calculatoarelor.
  - i. În ce măsură sunt capabili absolvenții de gândire analitică și critică, de clasificarea posibilităților și de aplicarea cunoștințelor dobândite la viitoarele locuri de muncă.
  - j. Ponderea studenților, care-și continuă studiile în cadrul programelor de master și de doctorat
2. Calitatea programelor de studiu, obținerea autorizării de funcționare provizorie pentru programe noi, cerințele de acreditare, implementarea ciclurilor universitare de licență și master
  - a. Elaborarea programelor de studiu și obținerea autorizației de funcționare provizorie;
  - b. Clarificarea cerințelor de acreditare în cazul fiecărui program de studiu și evaluarea posibilităților și a mijloacelor de realizare ale acestora;

- c. Elaborarea planurilor de învățământ corespunzătoare programelor de licență tip Bologna în concordanță cu cerințele naționale și europene;
  - d. Pregătirea pentru inițierea programelor de master;
3. Formarea personalului didactic
- a. Elaborarea Statelor de funcțiuni conform reglementărilor în vigoare;
  - b. Ocuparea posturilor didactice vacante prin concurs, cu respectarea criteriilor profesionale;
  - c. Evaluarea profesională periodică a cadrelor didactice, vizând activitatea didactică, de cercetare, de organizare a cercetării și de participare în proiecte. Evaluarea profesională are la bază reglementările legale în domeniu. Se va implementa la nivelul întregii universități sistemul de evaluare a cadrelor didactice din partea studenților.
  - d. Participarea cadrelor didactice în rezolvarea problemelor tehnologice, economice, administrative și culturale ale regiunii;
  - e. Numărul de cadre didactice invitați la alte universități;
  - f. Participarea cadrelor didactice proprii la programul științific ale altor instituții;
  - g. Participare la conferințe naționale și internaționale;
  - h. Competența lingvistică;
  - i. Ponderea personalului titular;
  - j. Existența programelor interdisciplinare;
  - k. Existența și dotarea laboratoarelor didactice;
  - l. Organizarea de cursuri și seminarii în limbi străine.
4. Calitatea cercetării
- a. Actualitatea temele de cercetare ale catedrelor;
  - b. Participarea cadrelor didactice în realizarea temelor de cercetare;
  - c. Numărul publicațiilor științifice, impactul și citările acestora;
  - d. Numărul de monografii, manuale și cursuri universitare;
  - e. Numărul de articole în reviste de specialitate recunoscute;
  - f. Revista universității;
  - g. Editură proprie;
  - h. Organizarea de manifestații științifice;
  - i. Participarea la evenimente științifice naționale și internaționale;
  - j. Participarea la proiecte de cercetare
    - naționale
    - internaționale
  - k. Distincții profesionale;
  - l. Ponderea cadrelor didactice cu titlul de doctor;
  - m. Ponderea cadrelor didactice înscrise în școli de doctorat;
  - n. Existența și dotarea laboratoarelor de cercetare;
  - o. Numărul membrilor unor asociații științifice și academii;
  - p. Valoarea finanțării cercetării.
5. Asigurarea condițiilor pentru activitatea didactică și de cercetare
- a. Raportul student/cadru didactic la nivel de specializare, facultate, universitate;
  - b. Raportul personal didactic/nedidactic;
  - c. Finanțarea aferentă unui student;
  - d. Volumul veniturilor proprii;
  - e. Raportul suprafață didactică/student;
  - f. Gradul de acoperire cu tehnică de calcul (student/calculatoare);
  - g. Dotarea laboratoarelor cu aparatură performantă;
  - h. Accesarea Internet (pentru cadre didactice și studenți);

- i. Starea și echiparea clădirilor.
- 6. Calitatea procesului de învățământ
  - a. Planuri de învățământ;
  - b. Programe analitice/Fișa disciplinelor.
  - c. Informarea studenților despre cerințele fiecărei discipline,
  - d. Calitatea cursurilor (evaluarea cadrelor didactice din punct de vedere al activității didactice și științifice);
  - e. Calitatea seminariilor;
  - f. Calitatea lucrărilor de laborator
  - g. Modul de evaluare a cunoștințelor;
  - h. Evaluarea cursurilor, seminariilor și laboratoarelor
    - De către catedre (inclusiv verificare)
    - De studenți
  - i. Evaluarea examinării din partea studenților;
  - j. Raportul student-cadru didactic
- 7. Pregătirea examenului de finalizare a studiilor
  - a. Alegerea temelor lucrării de licență;
  - b. Conducerea științifică a elaborării lucrărilor;
  - c. Evaluarea lucrărilor la nivel de catedră și comisii;
  - d. Stabilirea tematicii examenelor fundamentale și de specialitate;
  - e. Organizarea de consultații;
  - f. Pregătirea pentru examenul de competență lingvistică:
- 8. Perfecționarea mecanismelor de conducere academică și economică
  - a. Modificarea și actualizarea Chartei;
  - b. Elaborarea și actualizarea regulamentelor, la nivelul fiecărei structuri organizatorice;
  - c. Stabilirea cerințelor și întocmirea fișei postului pentru fiecare post în parte;
  - d. Stabilirea exactă a competențelor Senatului, consiliilor facultății, ale conducerii catedrelor, și reglementarea funcționării acestora;
  - e. Dezvoltarea sistemelor electronice de gestiune a datelor;
  - f. Funcționarea sistemului informațional intern;
  - g. Identificarea posibilităților de obținere de noi resurse extrabugetare;
  - h. Proiectarea eficiență a bugetului;
  - i. Urmărirea execuției bugetare;
  - j. Atragere de fonduri externe.
- 9. Înființarea comisiei de asigurare a calității
 Ordonanța de urgență prevede înființarea unei comisii de 3-9 membri. Comisia de asigurare a calității din cadrul Universității Sapiientia va fi formată din 7 membri, având următoarea componență:
  - Reprezentanții cadrelor didactice: câte un cadru didactic de la fiecare facultate
  - Reprezentantul studenților și absolvenților: 1 student
  - Reprezentatul angajatorilor: 1 persoană
 Conducerea operativă a comisiei va fi efectuată de rectorul instituției, sau de persoana desemnată de acesta (un prorector).

IV. PROGRAMAREA SARCINILOR CONCRETE

Catedrele, Consiliile facultăților și Senatul își vor organiza activitatea în concordanță cu cele de mai sus, vor analiza periodic situația diferitelor indicatori și vor face publică raportul de autoevaluare pe web-site.

Senatul Universității va analiza în perioada următoare problemele de mai jos:

Noiembrie 2005.

- Evaluarea rezultatelor învățării pentru anul universitar 2004/2005
- Evaluarea rezultatelor examenului de admitere
- Evaluarea rezultatelor examenului de finalizare a studiilor

Decembrie 2005.

- Pregătirea acreditării specializărilor informatică, pedagogie, sociologie, economie agroalimentară, și contabilitate și informatică de gestiune
- Analiza situației predării limbilor străine

Ianuarie 2006.

- întocmirea bazei de date cu activitatea științifică a cadrelor didactice
- Analiza muncii științifice ale catedrelor
- Înființarea revistei științifice a universității

Februarie 2006.

- Analiza stadiului de pregătire pentru acreditare a specializărilor geografia mediului, ingineria și protecția mediului în industrie, ingineria produselor alimentare, economie generală, calculatoare, mecatronică, automatizări și informatică aplicată

Martie 2006.

- Evaluarea rezultatelor examenului de licență din februarie 2006
- Pregătirea pentru examenul de licență din sesiunea iunie 2006
- Analiza stadiului de pregătire a cadrelor didactice care participă în școli de doctorat

Aprilie 2006.

- Analiza sistemului de gestiune electronică a studenților
- Analiza activității bibliotecilor